

"Published and distributed under permit
(No. 534) authorized by the Act of
October 3, 1917, on file at the
Post Office of Boston, Mass.
By order of the President,
A. S. Burleson, Postmaster
General."

Krikščionys darbininkai vie-
nykites! Spieskitės į vienintė-
lę darbo žmonių organizaciją
Amerikoje—Lietuvių Darbi-
ninkų Sąjungą.

ORGANAS AMERIKOS
LIETUVIŲ R. K. ŠV.
JUOZAPŲ DARBI-
NINKŲ SĄGOS.

"DARBININKAS"
eina utarninkais, ketvergais
ir subatomis.
Metams \$4.00
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00
Užrubežj metams \$5.00
"DARBININKAS"
242-244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 4 CENTAI.

VOL. V, No. 105 (735).

UTARNINKAS, RUGSĖJO 14 D., 1920.

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLA.

VISI PRIE BONŲ.

Kada eina dabar krūvinos imtynės tarp vakarų Euro-
pos imperializmo su poniška
Lenkija priešakyje ir rytų
rusiško bolševizmo,—demo-
kratinė Lietuva nemano ki-
ti į tarpdurį piršto. Lietu-
va trokšta taikos, ramybės.
Lietuva laukia tos dienos,
kada išnyks ginkluoti kai-
myių užpildinėjimai ir bus
galima ginklus perlieti į
plūgus. Ne Lietuvos kalte,
jeigu jai dar ir šiandien prie-
seina vienoje rankoje laiki-
ti ginklą, vietoje kada jai
reikia abiem rankom gydyti
mūsų kraštui padarytas
skaitlingas žaizdas. Lietu-
vos dabartinė užduotis yra,
kad netolimais siaučianti ru-
sų—lenkų karo viesula nei-
suktų į Lietuvos žemę ir jei-
gu vienok tas ir atsitiktų, tai
kad tai viesulai keli užkirs-
ti. Ne lengvas tai dalykas,
bet jau mes esame liudyto-
jai, kad Lietuva įsitemgia
tai padaryti: paskutinis len-
kų užplūdimas ant Lietu-
vos,—šaučiai Lietuvių buvo
atremtas ir mūsų miestai—
miesteliai Seinai, Suvalkai
ir keletas kitų likosi iš len-
kų okupacijos atvaduoti.
Padidinta, gerai sutvarky-
ta mūsų kariuomenė ir skait-
lingi partizanų—šaulių
būriai, tikėjime, nepasi-
trauks iš sargybos kol nepa-
sibaigs lenkų pasikėsimai
ant mūsų sodybų ir mūsų
laisvės. Jau dabar esama
rimtu faktų, kad ir su pas-
kutiniu Lietuvos priešiniu-
ku—Lenkija taika prama-
toma aiškiai. Tokiu būdu,
milžiniškos Lietuvių tautos
pastangos šį rudenį atneša
gausius vaisius: visi mūsų
kaimynai, vokiečiai, rusai,
lenkai, kurie du metu atgal
tykojo mūsų gyvybės,—liko
mūsų sukalbamais kaimy-
nais ir mes patįs galėsime
visas savo pajėgas nukreip-
ti į ramaus kultūros darbą.
Iš tikro, laimingas turi jaus-
tis kiekvienas, kas nors tru-
putėliu jaučiasi prisidėjęs
prie šios garbingos lietuvių
kovos, kurios obalsiu yra
laisvė ir Nepriugulmybė. A-
merikos Lietuviai čia turi
daug nuopelnų praityje,
dar daugiau jų turi dabartyje.
Lietuvos Laisvės Pa-
skola Amerikoje yra tas gy-
vasai vanduo, kuris suka
Lietuvos Valstybinį ratą
sunkiausiam laikotarpyje.
Tas ratas negali sustoti, nei
ant valandos, tad Amerikos
Lietuviai privalo daboti kad
neišsektų tas gyvojo van-
dens tvenkinys, nes sunkie-
ji laikai nors jau baigiasi,
betgi dar nepaėjo. Kiek-
vienas paskolos bonas yra
vienas kibiras (viedras) gy-
vojo vandens. Tenesiskubi-

na dėtis Lietuviai tas, kas
neatneš nei vieno lašo, nors
atnešti galėjo visą bačką.

Šį mėnesį Lietuva yra ar-
ti prie galutinų savo laimė-
jimų.

Šį mėnesį ir mes čia Ame-
rikoje būdami parodykime,
ką galime, mes tolokai tebe-
sime nuo kvotos galo. Pa-
klauskime kiekvienas savęs
"Nejaugi taip ir liksi be bo-
no, Nejaugi paminsi Tėvy-
nės reikalus, Nejaugi liksi,
kaip sausa šaka?"

Sujungkime visas pajė-
gas, kurios tik stovi už Lie-
tuvos laisvę ir gerovę, su-
mobilizuokime visas pastan-
gas ir visose Lietuvių gyven-
namose kolonijose, šturmuo-
kime šį mėnesį sykiu 5-kių
milijonų paskolos tvirtovę.
Nenustokime vilties ir lai-
mėsime, kaip mūsų broliai
Lietuvoje laimėjo Vilnių.

Lietuvos Misija.

New York, N. Y.
Rugsėjo 10, 1920.

VYKS WASHINGTONAN.

Iš So. Bostono vykti Wash-
ingtonan yra išrinkti gerb.
klebonas kun. Urbanavičius ir
ex-kareivis Červokas. Pasta-
rasai yra buvę Francijoj ir
vyks Washingtonan kareiviš-
kuose rūbuse. Be abejonės
ir iš kitų kolonijų bus Wash-
ingtonan lietuvių kareiviškuose
rūbuse ir jie padarys gražų i-
spūdį.

Į WASHINGTONĄ.

Gerbiamieji:—

Šiuomi pranešu Tamis-
toms, kad visi delegatai
Washingtonan privalo būti
Hotel Washington, Wash-
ington, D. C., (kampas
Pennsylvania Avenue ir
15th Street) tarpe 8 ir 9 val.
ryte, rugsėjo 15, 1920.

Traukinius galima gauti
iš New Yorko kaip 12:15,
12:30, ir 1:02 A. M. rugsėjo
15 dieną. Arba dar ge-
riaus nuvažiuoti iš vakaro,
rugsėjo 14, delto kad reikės
sutvarkyti programą iš va-
karo.

Su tikra pagarba,

A. J. Valantiejus,
Federacijos Sekr.

PABĖGO RAUDONIEJI VAIKAI.

New Yorko yra 940 rusiškų
vaikų. Jie yra nuolatiniame
priežiūroje ir laukia progos
vykti per Franciją Rusijon.
Tai 100 iš tų vaikų pabėgo. Bet
50 paganta, kiti dar ne. Tie
vaikai rusų bolševikų valdžios
buvo išgabenti iš Petrogrado į
rytines gubernijas. Kuomet
Kolčakas iš Sibirijos varėsi
Europon, tai tie vaikai pakliu-
vo į kolčakininkų rankas ir bu-
vo atgabenti Vladivostokan. Iš
ten sumanyta ir gabenta tie
vaikai per Suvienytas Valsti-
jas atgal į žemiškąjį rojų. Ma-
tyt vaikai beveltyti likti kapi-
talistinėj Amerikoje, negu grįž-
ti rojūn, kad bando pabėgti
New Yorke.

PRIGAUDINĖTOJAI KAREIVIŲ UNI- FORMOSE.

Prigaudinėjimas ypač smurtas,
renkant pašalpą sužeistoms
kareiviams, yra naujas būdas
pasinaudojimo kaikiurims lat-
rams. Dėvėdami uniformas
kaipo kareiviai, nuduodami
tarnavę kariuomenėje, bet ant
pareikalavimo valdžios virši-
ninkų pasirodo, kad net visai
kareiviais neesanti, arba jei ir
buve, jau seniai palinosuoti.
Šiomis dienomis daug randasi
tokių, kurie išdrįsta neva par-
davinėti knygpalaikes arba
žurnalus, sakdami, kad visas
darbas ir pelnas skiriamas ka-
reivims ligonbučiuose. Iki šiai
dienai nei vienas nepridavęs tų
pinigų, kuriuos surinko, ligon-
bučiams.

Kongresas išdavė naują įsa-
kymą "The National Defense
Act", kuris nurodo kam pri-
dera devėti uniforma, ir ant
kokių išlygų, ir pasirodo, kad
šie latrai net ir valdžios įsaky-
mus laužo, ne tik kad prigau-
dinėja visuomenę. Bausmė už
kožną šį prasižengimą nusta-
tyta iki \$300, ir iki 6 mėn. ka-
lėjimo.

Siuomi Karės Departamen-
tas praneša, kad gatvėkariuo-
se, trūkiose, restaurantuose ir
t. t. žmonės užkabinti šių prigau-
dintų uniformų apvilti, bet
praneštų policijai, idant išga-
dintų šių apgavikus, kurie
savo naudai taip patraukia
liaudį.

PRAŠO PASKOLOS.

Francijos vyriausybė atsi-
sunkia į Amerikos finansistus
paskolinti \$100,000,000. Spalio
15 d. š. m. Francija turės su-
grąžinti Anglijai paskolos
\$500,000,000, o pinigų neturi.
Todel nuo amerikonių nori pa-
siskolinti, kad atsilųginti Ang-
lijai.

PATVIRTINO TAKĄ.

Paryžius, rugs. 4. —
Latvijos Steigiamasis Seimas
ketverge ratifikavo (patvirtino)
taikos sutartį tarp tos šalies
ir Rusijos. Tas paskelbta
užsienio reikalų ministerio.
Rugpj. 11 d. toji taika buvo
pasirašyta.

ADVOKATAS

F. J. KALINAUSKAS

414 W. Broadway,

NOTARAS

So. Boston 27, Mass.

Išdarome sekančius raštus ir dokumentus taip pat
del vartojimo Amerikoje arba Lietuvoje:

Daviernasčius, Paliūdijimus,
Afidavitus, Pavedimus, Įgaliojimus.

Patarnaujame sekančiuose reikaluose:

Prie įsigavimo pasporto,
Prie patraukimo giminių iš Lietuvos,
Prie darymo visokių aktų, įgaliojimų, pavedimų.

Patariame apie:

Palikų Lietuvoje turty,
Parandavimą turty Lietuvoje,
Geraiu būdu valdymo į Lietuvą,
Taip pat visokiuose reikaluose patartina kreiptis prie mūsų.

Patarnavimas yra pigiausias, atsakančiausias ir teisingiausias
ką galite gauti.

Esame kviečiami kreiptis prie mūsų su savo reikalais, pilnai ap-
rašant savo reikalą, kad būtų galima jį pilnai apservuoti ir nu-
statyti mokesį už patarnavimą.

Esame pilnai prityrę Lietuvių Amerikoje reikalus ir tikime kad
galime juos geriausiai atlikti.

Su pagarba,

ADVOKATAS F. J. KALINAUSKAS.

PATOGUMAS GIMTI ANT LAIVO.

New York, rugs. 8. —

Laivas Oscar II artinosi prie
Amerikos kranto, kuomet ka-
pitanui pranešta, kad viena
moteris gimė kūdikį. Tai ka-
pitanas paliepė paleisti laivą iš
visų jėgų, kad iplauktų į A-
merikos vandenį ir kad tuomi-
kū tikui užtikrinti Amerikos
pilietystės teises. Ir kaip tik
laivas perplaukė trijų mailių
rubežų, tai už kelių minučių
ir gimė kūdikis. Vardas duotas
Oscar II. Pasazieriai padarė
kolektą ir surinko kūdikiui
\$200. Kompanija knygoje pa-
ženklino, jog kūdikis bile ka-
da gyvenime galės turėti kelio-
nę Europon ir atgal dykai.

MIRĖ RŪKYDAMAS.

Ossining, N. Y. —
Walter Bojanowski, 25 metų
amžiaus, pasmerktas miriopi
už žmogžudystę Buffaloy sėdo
elektrikinę kečėn rūkydamas
cigaretą. Pasmerktasis nepri-
sipažino prie kaltės.

IŠLYDĖJO KOLUMBO VYČIUS.

Paryžiuje buvo šrengtas
bankietas rugs. 10 atsisveikin-
ti su Amerikos Kolumbo vyčių
delegacija, kuri lankėsi pas
Sventąjį Tėvą ir didesniuose
Europos miestuose. Bankieto
vedėju buvo Francijos karo
ministeris.

BAIGS KARĄ.

Alijantų premieri laiko
naują konferenciją Francijoj
mieste Aix-Les-Bains. Ta kon-
ferencija esanti tam kad pa-
baigti karą. Francijos premie-
ras taip pasakė: "Karas turi
būt pabaigtas. Delto mes pa-
tarime Lenkijai būti nuolai-
džia ir išrodo, kad ji pagata-
va sekti patarimą".

UŽMUŠĖ DU VAIKU.

New York, — Prie 55 ir
11 gatvių šoferis leidosi auto-
mobiliu nepaprastu greitumu
ir nepaisė, kad tuomet buvo
pilna gatvė vaikų išėjusių iš
mokyklos. Negyvai suvažinė-
jo du vaiku ir apie pusantros
sužeidė. Beprotiškas šoferis
dar nesuimtas.

Tėmykite.

Padėkite Lietuvos

Kariuomenėi.

Lietuvoj susidarė galinga
Lietuvos kariuomenė. Ji nu-
galėjo, visus Lietuvos priešus:
išėjo iš savo tėvynės bolševi-
kų gaus, sutriuškino daug
skaitlingesnę ir geriau už mus
apginkluotą vokiečių-bermon-
tininkų plėšikų kariuomenę,
atvadavo dalį lenkų okupuotos
žemės, o kitą dalį užėmė bol-
ševikų gaus, kurios nuo žmo-
nių atiminėja, plėšia ką tik
randa. Atima paskutinį duos-
nos kšnij, naikina Lietuvos
turtą, agituoja žmones ir ka-
reivius prieš teisėtą visų Lie-
tuvos piliečių išrinktą Lietu-
vos valdžią, steigia revkomus,
stato savo valdžią okupuotose
mūsų žemėse. Nuo jų reikia
saugotis, kaip nuo didžiausių
mūsų nepriklausomybės prie-
šų, dėti visos pastangos, kad
tik neišeitų iš savo kraštą bol-
ševikų raugo. Tam darbai at-
likti reikia daugiausia apšvie-
tos. Tik tuomet bus galima
iškovoti pilna Lietuvos nepri-
klausomybę ir pagerinti Lietu-
vos būvis, kuomet mūsų tarpe
neliks nei vieno nemokančio
skaityti ir rašyti, kuomet kiek-
vienas kareivis galės kasdien
skaityti įvairius laikraščius ir
knygas.

Tuo reikalu yra labai susirū-
pinę visi apšviestieji Lietu-
vos kariškiai. Pradėjo steigti
kuopose ir kamandose knygy-
nėlius, mokyklas. Pradėjo rū-
pintis kuodaugiausia išgavimu
visokių rusių laikraščių, kad
kariškiai galėtų kasdien žino-
ti kas darosi pasaulyje, o tam
tikslui reikia daug darbo ir pi-
nigų. Bet nežinūrint visų keb-
lumų jau kiekvienoje kuopoje
įsteigta mokykla. Visur steigia-
ma knygyinėliai. Kareiviai
labai susirūpinę apšvietimu,
aukvoja dalį paskutinio skati-
kų del apšvietos reikalų.

Nenorėdami mes nuo
atsilikti ir mes dedam visas
pastangas knygyneio steigi-
mui. Kad palengvintus tą dar-
bą kreipiamės prie savo drau-
gų Amerikos lietuvių, prašy-
dami parenti laikraščiais, kny-
gomis ir pinigais. Prašom
talon visus lietuvių įstaigas,
redakeijas ir atskirus žmones.
Prašom siųsti įvairių knygų,
laikraščių, remiančių Lietuvos
nepriugulmybę ir darbų del ne-
priugulmingos Lietuvos.

Draugai ir draugės Ameri-
kos lietuviai, kam yra brangi
tėvynė ir kas atjaucia savo
brolių tėvynės gynėjus, kurie
jau arti dviejų metų karo lau-
kuose, kurie išvadavo jau be
mažos dalelės visą Lietuvą ir
yra pasirengę net gyvybę pa-
aukuoti, atsiliepkite į mūsų
atsisaukimą. Turim viltį, kad
Amerikos lietuviai prisidės
prie to darbo aukomis ir kit-
kuo. Tai-gi meldžiam kam y-
ra brangi tėvynė ir jos gynė-
jai, siųskite knygas, laikraš-
čius, laiškų ir pinigines au-
kas šiuo adresu: Antanas Šal-
tėnis, 1-mas p. D. L. K. Gedi-
mino p., 3-čia kp. L i t h u-
n i a.

Pasirašova knygyno steig-
mo nariai:

Antanas Šaltėnis
J. Salunonis.

Prierašas. Amerikos
držjos, pasivadinusios D. L. K.
Gedimino vardu ypač budrios
privalo būti ir atsilipti į šį
atsisaukimą.

DARBININKŲ REIKALAI.

PRADĖJO DIRBTI.

Lawrence, Mass. —
American Woolen Mills atsidarė
panedėj. 14,000 audėjų
bedarbiavo per du mėnesiu.
Ne visi audėjai priimti darban.

NETEKO DEGTUKŲ.

Jau antra savaitė, kaip Por-
tugalijoj kaipir nėra degtukų.
Degtukų dirbtuvių darbinin-
kai pareikalavo algų pakėli-
mo. Kompanija paprašė val-
džios leisti pakelti degtukų
kainas. Valdžia neleido. To-
del degtukų išdirbystė sustojo.
Valdžia buvo išleisus įstatymą
vartoti titnagą ugnies įskeli-
mui. Tai dabar žmonės labai
kenčia. Turi laikyti ugnį die-
nų naktį.

UŽDERĖJO MAŽIAU.

Massachusetts valstijoj span-
guolės šiemet užderėjo men-
kiau, negu pernai. 10,000 sta-
tinių būsių mažiau, negu per-
nai.

ANTRU KARTU PABĖGO.

New Yorko rusų vaikai, ku-
rie turi būt gabenami Rusijon,
antru kartu bandė pabėgti.
75 vaikų pabėgo. Pirma pabė-
go 100 ir 80 jau pagauta.

DAUG UŽDIRBA.

Kanados ir Suv. Valstijų
mokesčių viršininkai aproka-
vo, kad šmuglininkai, gabe-
nantieji svaigalus iš Kanados
į Suv. Valstijas per metus už-
dirba \$100,000,000.

PATURTINO KALBĄ.

Francijos Akademija pasisa-
vino į francūzų kalbą anglišką
žodį "gentleman". Ikišiol vie-
toj to žodžio vartota "cheva-
lier", kurs reiškė taipgi kar-
žygį (vytį). Dar akademija
plenuoja pasisavinti anglišką
žodį "home".

PREZIDENTAS REZIGNUOS.

Francijos prezidentas Des-
chanel del nesveikatos rezig-
nuos. Pereitą vasarą jis buvo
išpuolęs per langą iš vagono ir
nuo to laiko nesveikuoja. Ne-
galėdamas atsitaistyti turi re-
zignuoti. Jo vieton kandida-
tuosis dabartinis premieras
Millerand.

SUSINĖS SU MARSU.

Francijos akademija skel-
bia, kad vienas Vokietijos
mokslo vyras kreipėsi reika-
laudamas dovanos, pažadėtos
už susinesimą su Marsu. Guz-
man yra palikęs Francijos A-
kademijai \$20,000 tam, kurs
išras būdą susinėsti su Marsu
gyventojais. Vienas Vokietii-
jos mokslo vyras sako gavęs
signalus nuo Marsu ir prašo
Akademijos paramos testu ban-
dymus.

KONFISKAVO SVAIGALUS.

New Bedford, Mass. —
Valdžios agentai susekė 25
statines degtines. Konfiskavo
ir atgabeno Bostonan. Jos
atsisaukimą.

LAIKRAŠČIAI IŠ LIETUVOS.

VISIEMS.

Lietuvos laikraščiai pilni
indomių žinių ir gerų pasiskai-
tymų. "Darbininke" turime
įvairių laikraščių platinimui.
Išsirašykite.
Subatoj rugsėjo 11 d. atėjo
"Laisvė" rugpj. 15, 17. Iš
Škotijos atėjo "Išievių Drau-
gų" rugpj. 28 d.
Panedėlyje, rugsėjo 13 d.
atėjo "Sešeliai" už liepos mėn.
"Tauta" rugpj. 20 d. "Kari-
škių Žodis" rugpj. 19 d.
Išsirašykite tų laikraščių.

SUGRAŽINKITE.

Pastarojo "Darbininko"
num. 104 pritrūkome. Agen-
tai to numerio neišpardavusie-
ji teiks sugrąžinti likusius.

PRAŠO TALKOS LENKIJAI.

Vienna, rugs. 4. — Iš
Bielgrado telegramų skelbi-
ma, kad Francija prašė Jugo-
Slaviją suteikti karinę pagel-
bą Lenkijai iš 16 batalijonų
kariuomenės ir atsakančio ar-
tilerijos skaičiaus.

NETEKO KARIUO- MENĖS.

London, rugs. 8. —
Gen. Semionov, veikęs rytinia-
me Sibire ir pridars daug
piktadarybių, neteko pasekėjų
ir kariuomenės. Jo kariuome-
nės prisidėjo prie Tolimosios
Rytinės Rusijos Respublikos.

L. D. S. REIKALAI.

LDS. MOKESČIAI.

Praeitų metų Centro Valdy-
ba nesurasdama kito išejimo iš
finansiško krizio dar 1919 me-
tų pabaigoje referendumu pa-
kėlė mėnesinius mokesčius.
Iki šiol buvo 9 kuopos, kurios
nesutiko mokėti pakeltą mo-
kestį 35c. i mėnesį. Į centrą
siuntė 30c., kuopos išde 5c.

Šių devynių kuopų, vienos
mokojo į centrą po 20c., o ki-
tos po 25c.

Šis Seimas ištyrė, kad Cent-
ro Valdyba negalėjo kitaip pa-
daryti, užgyrė nubalsavimą pa-
kelti mokesčius ir išnešė se-
kančią rezoliuciją:

"L. D. S. V. Seimas ištyręs
pakėlimą mokesčių rado, kad
buvusi Centro Valdyba lega-
liai pakėlė mokesčius. Tad-gi
Seimas pageidauja, kad tos
kuopos, kurios ligšiol priešino-
si pakėlimui nuo dabar pradė-
tų mokėti kaip didžiama narių
mokojo ir moka po 35c. ir kad
ka nedamokoje nuo sausio 1 d.
1920 kaip galima greičiau už-
simokėtų".

Tai-gi gal nuo dabar tos L.
D. S. kuopos, kurios ligšiol ne-
sutiko mokėti ras pakėlimą
mokesčių legališku ir jau ne-
vilkinant užsimokės pilnai.

A. F. Kneizis,
LDS. Centro Sekretorius.

"DARBININKE" gali
gauti "Kaino" "Laisvę,"
"Kariškių Žodį," "Vieny-
bę," "Tautą," "Darbinin-
kų" ir k.

Čina is South Boston's utarninkais, ketveriais ir subatomais. Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juosopo Darbininkų Sąjunga.

DARBININKAS (THE WORKER)

The Lithuanian Tri-Weekly Paper.
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly\$4.00
Boston and suburbs\$5.00
Foreign countries yearly\$5.00

Entered as second-class matter Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. "Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

ŠMEIŽIA LIETUVIUS.

Kai lenkai išbriovusieji Lietuvon gavo stiprų lietuvių atsispyrimą, tai ėmė šmeižti lietuvius, būk lietuviai pirmi užpuolę lenkus. Kuomet pamatė negalėsią briaunus Lietuvon, tai pavezdami tą klauksimą Tautų Lygai, išnaujo teršią lietuvius. Lenkų vyriausybė savo notoj Tautų Lygai tvirtina: "Nėra abejonės, kad Lietuvos armijos susijungusios su Raudonąja Armija ir kad Lietuvos vyriausybė tapo Sovietų vyriausybė inagu." Po tokiu šmeižtu veidmainigai sakoma, kad girdi del buvusį per šimtmečius broliškų santykių, lenkai nesiskubina pavartoti ginklo prieš "brolišką tautą".

ATSILIEPKITE.

Dažnai jūs matotė atsišaukiančius Lietuvos kariškių. Prašoma šelpiti Lietuvos kariuomenę karygomis, laukiačiais ir kitais būdais. Lai nei vienas Lietuvos kariškių atsišaukimas nebūd balsu tyruose. Bavo "Darbininkas" kariškių atsišaukimą, kviečiantį Amerikos lietuvių ir lietuvių susirašyti. Atsiliepkite ir j tai. Tuomi bus keliamas Lietuvos kariškių ūpas.

ŽINGSNIS PO ŽINGSNIU.

Buvo laikai, kuomet žmogus žmogų ėdė. Stipresnysis pagavęs silpnesnįjį paskersdavo jį, kaip meitlį ir suėsdavo. Šitas bausis paprotys išnyko, kada stipresnieji suprato, kad iš silpniesnio daugiau pelno būtų statant prie darbo. Taip vergija ir baudiava įvyko. Kuomet pasirodė, kad "liuosas darbininkas" daugiau padaro, tai vergija ir baudiava panaikintos tapo. Dabar yra laisvo parsisamdymo gadyne. Toks tai trumpais, bendrais bruožais žmonių socialio progreso vaizdas. Reikia juo toliau nuo visokios formos vergijos, juo darbas našesnis. Dabar tarp Darbo ir Kapitalo nėra sutikimo, nes šiame surėdyme tebėra vergijos ir baudiavos likučių. Sekantis socialio progreso žingsnis bus tai darbininkams davimas teisų valdyme ir vedime biznių ir pramoninių ir pasidalinime pelnu.

KODEL RUSIJOS ĖMĖ VIRŠŲ BOLŠEVIKAI.

Norintis žinoti, kodėl Rusijoje vietojo caro Nikolajaus viešpatavę Nikolajus Leninas, privalo atidžiai perskaityti dabar per "Darbininką" einančią "Rusijos Darbininkų Judėjimo Istoriją". Iki šio tik pusė tos istorijos tesudėta. Autorius yra angsto mokslo vyras ir pavartojo darbininkams nesuprantamų svetimų žodžių. Bet kalba aiški, lengva ir apsiskaitęs darbininkas negali turėti sunkumo minti sekti. Tarp "Darbininko" skaitytojų yra Rusijos dirbtuvės dirbūsiai. Tokie tesulytinę savo patyrimus su šioje istorijoje nupieštais vaizdais. Bolševizmas Rusijoje įsigalėjo.

Rusijos Darbininkų Judėjimo Istorija.

Rusijos pabrko darbo luomo būvis — 1884-1904 m.

Šis periodas atsižymi tuo, kad nešioja atspausą savyje valdiškąją žymę. Šiuo trečiuoju periodu valdžia valstija daugiausiai kišo nosį ir savitarpius darbo ir kapitalo reikalus leisdamas tam tikrus įstaty, zinoma savotiškai juos aiškinant, kad tik bundanti proletarų suraminus ir nutylidžius. Betgi ir čia vienok nesuprasdama savo pavaldinių sielos nesugebėjo kaip reikiant svarbios iš to atvilgio valstijos rolės suolsti: ir šiuo žygiu ne jai būta lemta pabrko darbininką iš miego prikelti jo būviu pasirūpinti. Tą gi būvi pradžioje devyniasdešimtųjų metų buvus tikrai neidealiu, matėme jau antriamajame perskyrime. Profesorius Ozerov'as sintetizuojo ant laiko darbininko pabrko padėjimą taip jį sutrankė. Pabrko darbininkas pilnoje to žodžio prasmėje — beteisis: negali organizotis, tvirti sąjungų. Tuo pat laiku pramonininkų organizacijos ne tik kad leidžia ir be apkarpymo legalizuojamos, bet dar nelyginant ant pakeršto proteguojamos — turime omenyje sindikatus. Darbininkai negali savitarpus susitarti kas link darbo pardavimo sąlygų, iš kitos gi pusės sindikatai su tuo net nesilepia apskelbdami per laikraščius visus savo darbo išnuomavimo nutarimus.

Darbo žmonėms neleidžiama steigti savyšalpai kasų; vieną kartą iš šimto ir leidžiant taip, deka, yra iškraipomi paduotieji užtvirtinimui tokių kasų įstatai, kad sąjunga panašiais įstatais nandojantis nē kiek nėra naudingesnė kaip negyvu užgimes kūdikis.

Darbininkas negali skaityti knygų su abelu visiems valstijos piliečiams cenzūros antspaudu, nes jam yra tam tikra cenzūra: mat imdamas pasiskaitymui knygas iš liandies skaityklų rasdavo ten tik sau parinktus raštus, nusipirkti gi iš savo kišenės neišsigalėjo. Tokiu pat beteisiu matome mūsų darbininką pabrke ir dirbtuvėje: mažiausia ant perdetinių skunda imama už neistikimybę, baudiama pagieža ir prašalinimu nuo užimamos vietos. Tat kenčia, vargšas, visokias pajukos paliečiančias patį jo asmenį, su kuriu niekas nesiskaitė: perdėtinui viskas buvo dovanotina.

Darbininkas dirbo koki norint sudėtinį darbą, padėjo daug laiko ir vargo, galų gale jo išdirbiny visgi atmetamas ne blogo padirbimo bet blogos medžiagos dėlei — iš čia, zinoma, sumažinimas dienų uždarbio, nes pabrkininko užmačė to norėjo.

Kaip darbo vertės inkainojime taip ir visuose kituose savo su darbaviu santikiuose — darbininkas šio pastarojo tikriausias vergas pilnoje to žodžio prasmėje. Pridėjus prie to viso dar spaudos ir žodžio liuosybės suvaržymą, netikusias valdžios pastangas, kad žūt-būt užslopintų jau apsiereikusių darbo luomo judėjimą — turėjome nors tamsią siluetą, kokiame padėjime patitiko rusų pabrko darbininką aprašomasai dabar trečiasis to luomo evoliucijos periodas. Einant dabar kitu keliu būtent analizės, išparodysio.

jo ne del vienos kokios priežasties, bet viena didžiųjų ir svarbiųjų priežasčių buvo tai baisus darbininkų išnaudojimas, persekiojimas ir skurdas. Bolševizmas yra tai kerštingas išnaudojamų vergų sukilimas prieš išnaudotojus ir persekiotojus.

me nuomonę apie tokį darbo luomo pabrke padėjimą visai nėsant aprioriškai supozicija bet ištirtu šiandien faktų. Visupirmu reikia pastebėti, ką abelnai įnešė Rusijos pramonės gyveniman pats laikas, aplinkybės, žmogus, ir kaip tas visas atsiliėpė darbo žmogaus pobūdyje, o iš čia ir veikime. Taigi ekonomiskame Rusijos gyvenime paskutinysis XIX šimtmečio dešimtmietis atsižymi begalinu kapitalizmo augimu pramonės srityje. Kadangi su pramone eina paprastai kartų ir darbininkas, tai šiuo pat laiku matome visai natūrališkai augant skaitlinai darbo luomą. 1886 m. pabrko darbininkų buvo Rusijoje 837,382 žm., o 1902 m. jų skaitlius pašoko iki 1,710,773 žm., taip jog nuo 1860 m. darbo luomas net sulig valdiškųjų šaltinių padidėjo 3 ir daugiau kartų. Iš pažiūros tai, rodos, kasdieninis apsiereikimas, vienok darbo luomo historijoje turi didelę svarbą. Kad ir šiuo žygiu pavyzdžiui štai ką jis įnešė pabrko darbininko gyveniman. Užtenka pažymėti nors du dalykus: 1) darbo koncentraciją didelių t. y. pirmosios rūšies pramoninių rankose ir 2) ypatingą pabrko luomo tipą, kurį pagimdė luominis susipratimas. Kalbant apie darbo koncentraciją visi pripažįsta, jog Rusijoje šiokiame tokiame laipsnyje iškūnio Markso išsivajota koncentracijos pranašystė. Ir ištikrųjų 1860 m. tikrojoje Rusijoje ir Rusijos Azijoje sulig vidinės prekybos departamentu paduodamosios statistikos buvo skaitoma 15,388 pabrakai ir dirbtuvės su 565,142 žm. darbininkais, neskaitant Lenkijos kur randame 12,542 pabrku ir 56,364 darbininkus. 1885 m. pabrkių inspektoratas savo priežiūroje turėjo iš viso 24,913 pramonės įstaigų, kuriuose dirbo 869,828 žmonės, o cijos globoje tėra vos 17,819 jau 1 d. sausio 1902 m. inspekcijai su 1,710,773 darbininkais. Kaip matyti smulkiosios pramonės įstaigos nyksta užleisdamos savo vietą stambiosioms. Tie gi dideliausi pramonės centrai ir reikalavo daugybės darbo rankų, kuris tai faktorius ir padidino darbo luomą. Negana to — jis dar pastūmėjo pirmyn patį darbininką, darydamas iš jo tikrą darbininko-proletaro tipą. Čionai t. y. pramonės centruose pabrko žmogus vis labiau ir labiau diferencijuojasi, skiriasi nuo kitų luomų žmonių beveik paraleliškai su tuo, kaip darėsi vis didesnis ir aiškesnis skirtas tarp žydinčių didelių miestų pramonės centrų iš vienos ir kaskart skursiančio sodžiaus iš kitos pusės. Pirmia darbininkas ėjo pabrko uždarbiu, padirbėjęs vėl grįžo sodžiu; dabar risti jie su sodžiumi ryšiai visiškai nyksta, nes vaikai ir vaiku vaikai visą savo gyvenimą praleidė miestuose apie sodžius ir sodietiškoji kilmė kaip ir primiršo. Ši transformacija ir pagimdė Rusijos darbininką-proletarą, kurį inž. Golotski'as paskaitoje perskaitytoje pirklių-pramonininkų 1896 m. Zem. Naugardės susivažiavime taip mums nupiešė: "Keliaudamas koku nori laiku gelkeliu ir žvilgtelėjęs iš vagono lango į žiopsančią ant stočių margą minią, sveikas, be didelio vargo kai kur pastebėsi ypatingą nuosaliu stovinčią žmonių kuopelę griežtai skirtą nuo stočių tarnų ir kitų dykduonių. Visa kuopa turi charakteristiškas žymes: kelnaitės guli europiešiai, spalvuoti išsivinėti marškiniai išleisti iš po švarko jankiausiai pirktinio, juodo, švaraus. Ant galvos drabužinė kepurai-

DARBININKAS

tė. Toliaus tai žmonės išdžiūvę, silpnos krūtinės, pageltusiu veidu, žvairiomis akimis tēmyje — visą kas dedasi aplinkui. Ironiškas kiekvieno jų veidas sakyte, tau, sako — "neuzkabink mane"! Nors, sveikas, nežinosi visai pravažiuojamojo krašto ir jo etnografijos, vienok be apsirikimo dirstelėjęs į panašių individų būrelį pasakyti, netolymais esant pabrko: — taip pabrko darbininko tipas yra savotiškas". Tiesa ši charakteristika toli gražu ne pilna, nes apima vien išviršinę žmogaus pusę, bet, ar šiaip ar taip mąstysime, tas jau vien faktas parodo, jog visuomenės pastebėjo visas darbo luome įvykusias permainas, išėmus juodašimtiškąją spaudą ir valdžiančias sferas kurios prisilaikė senųjų pažiūrų. Pamažėliu betgi ir darbininkų tarpe pradėjo rasti tulas nuostintis savos darbo žmonių inteligencijos, kuri vėliaus įgavus visų užtikėjimą rodė kelią ir skelbė margajai miniai naujas idėjas. Pasėtas grūdus, ilgai nelaukęs, išdygo pavydale įvairios rūšies socialistiškųjų organų, kurių pirmąja užduotim buvo žadinti darbininkų tarpe luominį susipratimą, žinoma, Marksizmo dvasėje, griauti senąją tvarką, parūpinti atsakančią miniai literatūrą. Uželektrizuotas naujomis negirdėtomis idėjomis pabrko darbininkas dar drąsiau eina kovon, senieji kovos būdai paliekama, griebiamasi naujų — tikresnių, atsakančių. Tos kovos vaisiumi yra ištisa valdžios išdirbtą sistemą darbininkų klausymo išrišimui. Štai jos svarbesnieji punktai — **littera juris** — chronologikoje eilėje.

Jau pradžioje devyniasdešimtųjų metų (1880) Valstijos Taryba radusi santikius pramonininkų ir darbininkų normalizais ima juos reformuoti. 1885 m. 3 d. liepos užginta pas mus nepilnametę ir moterų nakties darbas veik visuose darbininkų pabrkuose. Vėliaus tie įstatai kiek pakeista. Sekančiais 1886 m. 3 d. birželio apdirbtai ir paskelbta visose valstijose įvedamus samdyimo įstatymus. Priegtam kiekvienoje gubernijoje skiriami vyresnieji inspektoriai su pagalbininkais tvarkos prižiūrėjimui, pats inspektoratas žymiai padidinamas. 1897 m. 2 d. liepos tam tikru įstatymu nustatyta darbo diena — paprastai 11½ val. ir parą ir šeštadieniai bei prieš šventes 10 val. dirbti. Geriaus taipo-gi aptarta vaikų ir moterų darbu laikas ir ilgis. Tuo pat daug maž laiku užginta mokėti už darbą išdirbiniais, prekėmis, valgymo produktais bei kuponais; atleidžiant darbininką pranešti jam apie tai prieš savaitę, algas išmokėti privalo darbdavys du mažiausiai vieną sykį į mėnesį. Visų tuo įnirtimu padarytų nors ir ant popierus įstatymų žmogus nei neišrokuosi, tiek jų dang būvo. Betgi kas iš to mūsų darbininkui, kad gražūs žodžiai ir pasilikdavo tik tai žodžiais: nei įstatymai nieko nepadėjo. Inspektoratas — tas darbdavys ir darbininkų tarpininkas aciu augstėnsiosios sferos politikos pakraipai lieka darbo luomo judėjimo tramdytoju. Atsitiko gi tas va kaip.

Pinigyno ministerija, kurios veikimo srytis apimdamo tuomet visą pramonę, labai mokiėjo išnaudoti, kad savuosius užmanymus pravedus, voratinkliu išsimečiusias po plačią valstiją inspekcijos įstaigas. Jų atstovams iš "visraus" niekam nežinant sumanai įsakoma, kad atsitikus kokiems norint iš darbininkų pusės reikalavimams — streikas nenuleisti rankų, nenusiminti, bet vadus sudrumstame vandenyje išgaudžius tuo pat kitus įbaugyti, idant darbą dirbtų o ne niekais žaistų, visur kur tik tai galima pastebint — jų aimanavimai ir rianės apart priešingumo valdiškajai politikai nieko savyje neturi. Užtat, girdi, taip viskas persekiojama ir baudiama. For-

mališkai gi atsitikus streikui inspektorius privalo nuduoti, jog pabrkančio darbininkų naudai daromos nuolaidos nėra prievartos darbas bet anaipol geros valios ir norų apsiereikimas. Tai-gi čia liepiama laikytis šios politikos: a) nepradėti su streikuojančiais darbininkais jokių derybų nepristačius jų pirma prie darbo, b) kiek galint stengtis padalinti streikuojančių nuomonės provokacijomis, priglaudžiant darbdavio pataikūnus ect, c) sakyti, kad ramus susitaikinimo būdas yra geriausias ir tt. Abelnai pabrkių inspektoriai visur viešai skelbė, kad streikai niekad neišėjo ir galop negali išeiti ant gero. Galų gale inspektorato rankose buvo ir fiziškoji spēka — policija, žandarmerija, kareiviai, reikėjo vien sumaningai veikti. Išties gi ir veikta, išbandyta visų įsisiubavusių proletaro ramimimo būdai užbaigiant visų lengviausiu — išsiuntimu į šaltųjų jurių-marių pakraščius. Žodžiu valdžia kur tik takti galėdama palaiko kapitalistą.

Viešpataujant panašiai politikai aiškus dalykas, kad visi šiame klausyme leidžiamieji įstatymai (neva rodą valdžios darbo luomui prielankumą) atsimuša lyg žirniai į sieną. Kitaip ir negali būti. Nes jei kartais ir būtų koks įstatymas labai darbininkui naudingas jis negalima įvykinti del tos priežasties, kad nepatinka pabrkančiai, o priežiūra iš inspektorato delei daugumo pavesių jam pramonės įstaigų ne koki arba ir visai jos nėra. Taip 1885 m. kiekvieno inspektorius globai pavedama 1295 pabrakai su 43,491 darbininku, taigi net geriausiems esant norams vienais o net ir dvejamis metais nieku būdu negalima yra jų žmoniškai apkalnti, nekaltant jau apie geresnį darbo sąlygų pažinimą. O kartą negalima yra aplankyti, tai iš kitos pusės darbdaviai nėra didelio reikalo skubėti ir lakstyti, kad vykdingant tulus pagerinimus sau skriaudą daryti. Ne tikai kad jų nevykdoma bet kaiku ir tų kas nuo seno buvo priimta prašalinama pasitiktins inspektorius gerumu bei prielankumu o motyvuojant skriauda daromąja darbininkų pabrko reikalams. Iš to ką šiuo atveju pasakėme matyti, jog gerovė ir darbo žmogaus uždarbys absoliutiškai priklauso nuo pramonininko. Syki jį buvo žmoniškėmis, darbininkui sekėsi geriaus, betgi jei buvo odulys — dirbo vargo kailį kaip tik norėdamas. Galėjai, sveikas, bumtėti, skities kur ir kam norėjai net norudant tam tikrus reguliuojančius darbą įstatymus. Pramonės įstatymdavystės charakteristika pati savaimi rodyte rodo, kad laukit per daug didelių permainingų pabrko darbininko padėjime nėra ko. Ir tiesa.

(Bus daugiau)

VISIEMS.

Užrašykite saviškiams Lietuvoje Kaune einančių laikraščių. Tinkamiausi Lietuvos žmonėms laikraščiai yra:

- "VIENYBĖ" metams 20 auksinų.
- "DARBININKAS" metams 20 auksinų.
- "LAISVĖ" metams 96 auksinai.
- "TAUTA" metams 48 auksinai.
- "KARIŠKŲ ŽODIS" metams 20 auksinų.
- "ZVAIGZDĖ" metams 20 auksinų.

Visi minėtų laikraščių amerikiečiai gali gauti "Darbininkę", išskiriant "Zvaigždę", kurios dar negauname. Išrašykite, susipažinkite ir tas kurs geriausia patiks užrašys saviškiams Lietuvoje. Rudeniui atėjus, oras atvės, smagesnis laikas skaityti. Norėdami žvieždas skaitymo, išrašykite iš "Darbininko" pluoštą laikraščių iš Lietuvos.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

NORWOOD, MASS.

Liepos m. buvo surengtos prkalbos. Kalbėjo vietinis kleb. kun. V. Taškunas ir K. Norkus, buvęs "Sandaros" redaktorius. Buvo suaukuota kelios dešimtis dolerių del Lietuvos.

Norkus kalbėdamas gyrėsi ir sakė, kad esąs tėvinainis, mylis Lietuvą, bet ištikrųjų Norkus pasirodė vilkas avies kailyje, nes kada po prakalbu pirm. pasiklausė Norkus kiek už kelionę, tai Norkus pasakė, kad \$10. Žinoma komitetas turėjo tiek pamokėti Norkui.

As šito fakto nebuč kelės, bet kadaigi "Sandra" giria Norkų ir kadangi dergia katalikus ir jų įstaigas tai reikia jiems pasviltinti akis. Juk Norkus ir kitur apilpėsinėjo žmones. Tai matom, kiek sandariečiams rūpi Lietuvos gerovė ir ant kiek jie atjaucia Lietuvos vargus, nes iš Bostono iki Norwoodo tekaštuoja vos 45 centai, o Norkus paėmė \$10, mat kas do paukštis. Pas mus žmonės kalba apie Norkų, kad jis kitur atlupeš net \$30.

Liepos 21 d. surengė L. L. P. Stotis prkalbas. Kalbėjo gerb. A. F. Kneizis L. D. S. centro sekr. Jis savo gražioj kalboj aiškiai išdėstė dabartinę Lietuvos padėtį ir kaip reikalinga yra kožnam bei vienam lietuviui turėti nors po vieną Lietuvos boną. Gerb. A. F. Kneizis už savo prakalbą ne-reikalavo nei cento.

Korespondentas Zanavykas užsipulė ant Kneizio, kad per prakalbas liepos 12 d. pasakė jog lietuvių armija išvyjo lenkus iš Lietuvos. Rodos čia nieko blogo nepasakė, bet Zanavykui nepatiko. Jis minėtam šlamėstę ginčija jog bolševikai vieni išvyjo lenkus iš Lietuvos. Iš to Zanavyko pasakymo aiškiai matosi, jog jo galvelėj yra tuščia kaip puodas be dugno, nes tam pašam "Sandaros" numeryje apžvalgų skyryje aiškiai pasakytą, jog Lietuvių ne tik lenkus išvyjo iš Lietuvos, bet ir bolševikus. Su ginklu privertę išsinešti iš Vilniaus. Dabar aiškiai matosi, jog "Sandra" gali visokias nesąmones rašyti ir bile tik bus niekinama katalikai tai viską talpus. "Sandra" mat yra tarsi sąslavų prepelės. Dar Z. prikiša katalikams gėltą pikniką. Sietos Sandaros kuopa rugpj. 29, turėjo išvažavimą-pikniką Montello'je pas koki ten fermerį, kur svaigalų buvę užtekintai, nes sandariečiai biznieriškai inkaušė pradėjo fundyti kiekvienas pagal savo biznio didumą. Taip gyrėsi vienas sandariečiai parvažiavęs iš sandariečių pikniko, sako: "bracia su biznieriiais labai gerai buvo ant pikniko, nes kožnas biznieriis sandarietis fundino po kelis drinksus."

Vietos socialistai yra užvaldę vietos tautišką namą. Sandariečiai ir prisidėjusieji katalikai tapo ištirti ir šiandien socialistai viešai ant plakatu garina jog socialistų namas. Bet vietos sandariečiai nors retkarčiais visgi drįsdavo pasigirti per savo šlamėstę, jog ir jie turį galės prie minėto namo. Keletą savaigčių atgal namo direktorių buvo susirinkimas. Tą sandariečiai prašė socialistų, kad pavelintu pakabinant L. Vėliavą minėtame name. Tai socialistai nusileido ir pavelino pakabinti L. Vėliavą. Bet kada sužinojo tamsiausi bolševikai, jog Lietuvos Vėliava kabo tautiškaime name, tai pasieunt sandariečiams ultimatum, kad nusikabintu savo L. Vėliavą. Darbininko sūnas.

DAYTON, OHIO

Broliai lietuviai darbininkai! Visi mes trokštame laisvės ir gerresnio burvio. Atsiminkime, jeigu mes patys nedirbsime, tai niekas kitas už mus nedirbs. Štai yra proga. Pirkime L. L. P. bonus, o tuomet padėsim Lietuvai atsistoti ant stiprių nepriklausomybės kojų. Kuomet sugrįšime Tėvynen linksma bus matyti mūsų darbo vaisiai. Tada grįšime pasigiti, jog esame Lietuvos piliečiai nes tą liudys atlikti mūsų darbai. Bet priešingai, nieko neveikdami dar gi trukdydami prakilnu tėvynės darbą galime labai susigriaudyti sugrįžę tėvynėn galimi karčių išmetinėjimu nutėv. brolių ir seserų ištirti. Tad-gi pirkime, kol laikas, pasisventę tėvynės labui.

su darbai. Bet priešingai, nieko neveikdami dar gi trukdydami prakilnu tėvynės darbą galime labai susigriaudyti sugrįžę tėvynėn galimi karčių išmetinėjimu nutėv. brolių ir seserų ištirti. Tad-gi pirkime, kol laikas, pasisventę tėvynės labui.

J. A. T.

KONCERTAS.

Rugpjūčio 29 d. mūsų mieste davė koncertą vienas žymiausių Amerikos lietuvių pianistų su savo žmona dainininke. Pianistas parodė ant piano savo technikos augstą tobulybę. Gi jo žmona džiugino mūsų miesto lietuvių savo aukso balseliu. Jos balsas tartum vis dar grožyn ir turtin-gyri eina, vis daugyn aukso įgyja. Pilnas gerumo, paslaptingumo, tas balsas klausytojus įvaro augstiesnių minčių, svajonių, kelia dvasi-į augstumas į berybes. Žmogus ir visai galėtumei užsisvajoti, jeigu ne vienas gana prozaškas koncerto dalykas, būtent įstatymas ant parodos dainininkės kūno.

Atvirai pasakysiu, kad rašantis šiuos žodžius nėra žinovas moteriškų kūnų ir todėl nelengva man būtų apvertinti gerb. dainininkės kūno išvaizdą, linijas ir privalmus. As dargi turiu prisipažinti, kad ir laike šio koncerto as neišsijurėjau gerai į tą kūną. Kaip kiti dalyvautojai, taip ir as tik nenoromis mečiau vieną kitą žvilgsnį iš pat pradžių. Paskui visą koncertą reikėjo laikyti akis nukreipus kitur: tai į lūpas tai į grindis, tai į šalis. Mat prieš tą nuogo moteriško kūno parodą protestavo visomis įgimomis lietuviška siela. Tų protestų būta pilna salė. Jie nesireiškė triukšmingai. Bet tą protestą galėjai išskaityti visų veiduose. Moteris rauda ir viena kitai į ausį ką tai su pasipiktinimu šnabždo. Vyrai piktai šaipėsi. Trijų metų vaikutis žiūrėjo-žiūrėjo į parodą — staigiai graudžiai pravirko, glausdamasis nervingai, prie savo motutės krūtinės. Palangėje katė kaž kaip nepaprastai piktai sumiaukė. Jaunimas tarsis susitaręs, išspardžiuo nei ploti dainininkę, iš neplojo. Reikėjo ypatingo paskatinimo iš šalies vakaro vedėjo, kol pradėjo pilies plojimai.

Bet atleiskite, gerbiamieji skaitytojai, kad as kesinuosi minėti savo recenziją apie dainininkės kūną. As skaitau sau priedermę tai daryti, nes visame tame vakare ir publikai parodyta du žymiausi dalykai: dainininkės balsas ir jos kūnas. Taigi apie tą kūną kalbant reikėtų pasakyti, kad jisai neatsižymėjo nei dailumu, nei linijų tiesumu nei harmonija. Odos spalva per daug išblyskus, vietomis išvedžiota melsvomis linijomis. Kur ne kur pasimuisa raukšlė. Rankos ypač viršiau alkūnių gal kiek storokos ir visa gležnos, subliure, nerodo jokių raumenų ženklų. Pečiai krūtinė ir visas korpusas rodo kūną, deka, jau senstančios ir tunkamėjos moteriškės. Per visą nugarą išilgai eina per daug gilus indubimas, liudijantis apie plaučių silpnumą. Tiek tebuvo publikai apreiškta. Kita pusė kūno buvo apredyta. Čia pasirodė dar vienas irgi labai prozaškas dalykas būten pragyvenimo brangumas, — high cost of living — kurs neleidžia dargi mūsų artistėms įsigyti tokių drabužių, kurie apdengtų padoriai visą jų kūną. Štai tau ir Amerikos gyvenimas. Kaip jisai yra suktinėjęs, sumaterializėjęs. Net į koncertą nuėjęs neturėsi ramaus dvasios pokilio. Jau tau rodosi, kad atsidurei muzų karalijoje, kad gali liuosai dnoti valią savo dvasios sparnams, — kaip štai nuo tos pačios estrados, kur laktingelės čiuība — ir tai tos pačios laktingelės verčia tavę moteriško kūno anatomiją studijuoti ir rikti vieną iš inkirainių šių dienų ekonominių problemų, būtent, kaip suvaldyti, pelnogrobis, kad pragyvenimas ir ypač drabužiai, nors bent kiek atpigty.

Satyras.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

"DARBININKO" Leidėjams.

Turiu garbę tarti tamstoms širdingą ačiū už dovanėlę iš Amerikos, kurią mums suteikėte atsiųsdami mano vardu Skuodan gerą plaukistą laikraščio "Darbininko." Gautuosius numerius išplatinau (dovanai) Skuodo Kr. Dem. nariams ir kitiems. Prašyčiau vardan Skuodo Darbininkų, kurios sąjungos valdybų esu, kad ir toliau neužmiršumet mūsų. Gal galėtumėte nuolatini siuntinėti po keletą egzempliorių laikraščio "Darb-ko." — mūsų vienminčių organo, mums pramuomoti dabartinėmis sąlygomis laikraštys, begala yra sunku.

Išskalo tarsi pagarbos bei padėkos žodį, kun. J. Ruibis Skuodo Krikšč. Darb-ko Sąj. išd. Skuodas 16 - VIII - 1920.

Priešrašas. Iš Skuodo

kilusieji Amerikos lietuviai privalo atkreipti dėmesį į šį gerb. kun. Juozo Ruibio laišką. Jo vardu privalėtu siuntinėti laikraštį ir knygt, kurios bus išdalintos, skaityti trokštantiesiems.

LAISKAS.

Kaunas,
Rugpjūčio 13 d. 1920.

Gerbiamai red., laikraščio, "Darbininkas."

Siuomi pranešu jums, jog sulig išrašymo Tafilės Milunietės Amerikoje gyvenančios, del manes laikraščio "Darbininko," ant metų jau esu gavęs devynis numerius, tai yra gegužės 6 d., birželio 10 d., liepos 1, 3, 8, 10, 13, 15 ir 17 dienų š. m. Už ką jums kuo maloniausiai tariau ačiū! Nes yra labai man malonus jūsų laikraštis. Taigi tamstos malonėsi tik siuntinėti.

Oras Lietuvoje šimet yra labai malonus. Javai gerai užaugo. Vaisių visokių yra užtektinai. Daržovės visur puikiai atrodo. Tikimės, jog maisto bus užtektinai gal da ir atliks. Bus galima ir į užsienį šiek-tiek išieiti.

Lenkai jau visi iš Lietuvos išvyti. Rusų bolševikų neįsileidžiam ir Lietuva, nors jie ir norėtų įeiti pasipelninti. Tuom laikui viskas gerai. Gyvenimas atrodo jau ramesnis. Sudiev.

Jokubas Milunas.

LAISKAS.

Aš nusipirkau laikraštį Amerikos "Darbininką" iš Bostono. Perskaiciau ir jis man labai patiko. Aš sutikau jums rašyti žinių iš Lietuvos. Nors žinios ilgai truks iki jus pasiekės, bet juk kitaip negalima. Beto Lietuvoje sunku su popieria. Bet viskas bus pergalėta. Tik ar dėsitė "Darbininką" mano žinias. Dabar štai ką pranešu. Rugs-

jo 5 d. Padvariškių K., Alytaus par. buvo nežmoniška bausis atsitikimas. Moteriškė Kilinskienė turėjo 500 rublių. Minėta diena - razbaininkai ją žveržiskai sumušė ir pakorė. Tas buvo vakarykščiai padaryta. Tai yra kaimynai ją negyva užtiklo rugpjūčio 6 d.

Adomas Žideliavičius.

Gerb. "DARBININKO" red.

Prašau išspausdinti tamstų laikraštyje šį laišką kaslink "Darbininko."

"Darbininkas" savo bendra išvaizda ir turiniu man iš pirmo jo pamatymo labai patiko, tikrai darbininkiškas; viskas rašoma aiškiai, kiekvienam suprantamai, kalba apie darbininkų reikalus, matyt prie jo yra susispietę susipratę apsišvietusieji darbininkai, kurie ištikro gali jaustis galingi prieš visus išnaudotojus tokio savo laikraščio vienijami.

Dvasia "Darbininko" gal padeda darbininkams vis būti susipietusiems krūvon kad saugoti savo reikalus, tik geroj krikščioniškoj dvasioj su artimo meile ir Dievo pagelba. Be tų kilnių idealų nieko tokio kas galėtų darbininkus laimingais padaryti ir gyvenime užgančinti negalima būtų įvykdyti, nes pasulyj istorijos pavyzdžiai rodo, kad kilni krikščioniška dvasia daugiau negali negu visokiausi ginklai. Su vienybe ir tikėjimu darbininkai nekuomet neužs.

Kaip gražu, kad spinduliai nuo kryžiaus viršelyje laikraščio apibėria visokius darbininkų įrankius, tai yra po kryžiaus spinduliais darbininkai jausis lyg viena šeima ir jiems Augščiausias padės įvykdyti jų tesetus reikalavimus. Ir tėvynę neužmiršta. Lietuvos darbininkai nėra tiek susiorganizavę kaip Amerikoje, taigi reiktų jiems duoti suprasti organizacijos svarbą, jiems padėdant nuvesti protą, nes Lietuvos darbininkai vis dar sunkaus slogučio - tamsumo yra slėgiami. Reikia apšvietimo. Kad "Darbininkas" Lietuvon apreiktų ko skaitlingiausiai ir kad Amerikos darbininkai padėtų savo vargo broliams.

Vargo Poeta.
Lietuvos veik. armija.
16 - 8 - 20.

BAISUS ATSTITIKIMAS

Klovainiai, Sialučių Aps. — Rugpj. 8 d. š. m. kun. F. Mačius rengė eiti ant Mišių. Tuo tarpu inėjo bažnyčion koks tai beprotis. Dar kunigas nebuvo išėjęs iš zakristijos, kai beprotis priėjęs prie didžiojo altoriaus kad suriko "Te Deum." tokiu balsu kokių rodos nei vilkas nesuriktu. Vyrai pagriebė jį ir išvedė lauk.

Lauke jis prašė paleisti, girdi to daugiau nedarysias. Buvo paleista. Ir vėl įsilinko į bažnyčią.

Kunigas jau laikė Mėšias. Po pakilėjimo, kaip šoks bėgti per bažnyčią link altoriaus, kad žmonės nesusipėjo pagauti. Nutvėręs kunigui už plaukų ir jį ėmė mušti. Žinoma, vyrai šoko suimti beprotį. Bažnyčioj kilo didžiausias triukšmas. Moterys su vaikais klykdamos bėgo lauk. Beprotis pasirodė stiprus, kad 8 vyrai sukibo vesti lauk.

Kunigas ramiai pabaigęs Šv. Mišias ir po Mišių nuėjęs į pavasarininkų susirinkimą sakė, kad pamane, kad jo prieštai atėję užmušti. Gi kun. Mačius yra begalinio uolumo veikėjas. Eina po darbininkais. Neapsakomai darbuojasi L. Darbo Federacijai, Krikšč. Dem. partijai, Saulių Sąjungai Pavasarininkams ir tt. Todel "lenkai" ir krikščionių prieštai ant jo dantis griežia.

Baisų špūsų išsikurtus beprotis buvo gerai apsisaitęs, tos pat parapijos žmogus, iš Sietčių kaimo. P. Kanovarskis, Zvirgzdunai.

PADEKA "DARBININKUI"

Dabar aš Elzbieta Girdvainienė, Zebruskaite, padėkavoju jums labai, kad mums tokį gerą padarėte, kad jus suieškojote mano brolių. Ačiū jums. Jau laišką nuo brolio gavau. Nežinau kaip jums gera padaryti, kad man tokį gera padarėte. O dabar meldžiu jūsų suieškoti man Nostį Antaną, 8 metai, kaip nerašo laiška. Tamstoms mes atlyginsime už tą gerą. Ačiū sako dideliai ir Liudvika Eigirdienė ir jos vyrą suvokė. Mes tamstoms atrašysime apie mūsų Lietuvą kaip laiko turėsimė. Sudiev ačiū labai.

Elz. Girdvainienė

MOTERŲ SĄJUNGOS SEIMAS.

Svarbesnieji nutarimai.

1) Pataisyti konstitucijos 26-tą paragrafą ant 21 psl. kad Moterų sąjunga būtų padalinta į ligonines, mokyklas, ir priežiūros palatą bus pašalpa mokama.

2) 5-tam paragrafe ant 31 psl. Numirus narei neišbuvusiai 1 metų Sąjungoje nebus mokama įsėjimo, nei gausiosios įmokės.

3) Į pomirtinį fondą turės mokėti nuo metų, nes to čarteris reikalauja.

Taip-gi mokėti į pomirtinės fon-

da tada pradės, kad bus centro valdybos sutvarkyta spalį ar lapkritį š. m.

Taip-gi mokės nuo tiek metų, kiek buvo narė įstodama į M. S. 4) Apšvietos skyriaus narės turės mokėti \$2.00 į metus, bet jokių kitų ekstra mokesčių nemokės.

5) Pašelpoj priklausantioms narėms pakelta mokesčiai į lėšų fondą, vietoj 25c., mokės 50c. į metus.

Mokesčiai turės būti pradėdami mokėti nuo naujų metų į apšvietą ir lėšų fondą 1921 m.

6) Centro rašt. ir administratorių tos pačios.

7) "M. D." leist be viršelių.

8) Užmegsti artimesius ryšius su R. K. Mot. Sąjunga-Lietuvoje.

9) Pageidavimas, kad Mot. Sąjungos kiekviena kuopa pasistengtų surengti nors po vieną vakarą del "M. S." padengimo skolų.

10) P-le Sabadaite ir rnuadelphia, Pa. pasižadėjo atmokėti skolas į atsargos fondą \$500 su kuopos pagelba.

11) Pašelpos ligonėms turės būti išmokėtos į 1 mėnesį.

12) Suspenduotos ir išbrauktos narės bus skelbiamos "M. D." kas 3 mėn. arba 6-ši.

13) Pagal reikalavimo valdžios ir geresnio sutvarkymo org. tapo padidinta Centro valdyba penkioms narėms.

14) Seimas vienbalsiai pageidauja, kad Redaktorė apsiimtų gerb. p-ne A. Nausėdienė.

Tai tiek kas link svarbesnių nutarimų.

Kartu su šiais keiais svarbesniais pranešimais iš nutarimų Seimo atsiliepė ir jus, brangios sesutės sąjungietės, su maldaime jūsų visų kaip kuopų valdybų, taip ir pavieniu sąjungiečių, kad kiekviena pasistengtumėte pildyti mūsų brangios organizacijos įstatus bei seimo nutarimus. Dalyvaujant seime prisiklausai visokių užmetinėjimų ant centro valdybos. Ištyrus dalykus pasirodo tankiausiai kaltė pačių narių arba kuopų valdybų.

Centro valdybai, kuri lik šiam laikui dirba iš pasišventimo visai su mažu atlyginimu, būtent rašt. gavo už pereinčius metus po \$25.00 mėnesyje, o išdėdinkė dirba visai veltui, buvo sunku veikti.

Todėl seimas stengėsi surast būdus, kad būsiančiai šiu metų valdybai būtų galima tinkamai atlyginti už jos darbą. Del to tapome apsupkintos kelias centais metuose daugiau. Del tos

Centras, Prakalbos, Dainos, Deklamacijos, NEDELIOJ, 19 RUGSEJO-SEPT. 1920

MIRGA, MIRGA, MIRGA!

TEATRAS, PRAKALBOS, DAINOS, DEKLAMACIJOS

NEDELIOJ,

19 RUGSEJO-SEPT. 1920

5 val. vakare.

J. A. S. SVETAINĖJ

24 ir Michigan gat., DETROIT, MICHIGAN.

Lietuvos Dukterų Drangija stato scenoje didelį dramatišką veikalą "MIRGA." Veikalas palmtas iš Vytauto laikų. Pirstato vieną iš svarbiausių nuotikių Lietuvos istorijoje. Išgarsite malonias lietuviškas dainetas. Taip-gi bus geras kalbėtojas, iš ko visi busite užgančinti.

Širdingiausia kviečia atsilankyti KOMITETAS.

DETROIT, MICHIGAN

1000 STUBŲ ANT PARDAVIMO.

Vienatinis LIETUVIS AGENTAS kuris pristato visiems Lietuviams stubų, farmų ir lotų. Vaisiuotiems ir Lietuvių istorijos pasportus ir smūškiai siūnėti Lietuvių per geriausius laurus. Su visokiais reikalais atsišaukite pas:

M. ČURLANIS,

2320 Jos Campan (Hamtramck) Detroit, Mich.

Gyvenimo vieta: 2441 E. Grand Boulevard

Telefonas MARKET 2910.

LIGSIOL NEMATYTAS DALYKAS! SVARBI NAUJIENA!

AMERIKIEČIŲ DOMEI!

KLAIPEDA, vyriausias ir vienatylas Lietuvos uosto miestas, žada atleisti pastoti didus prekybos ir pramonės bei industrijos centras, kuriame susiburs visokie užsiėmimai. Visoks susitelkimas su Lietuva eina ir eis tik per Klaipėdą, delto ji yra labai svarbi visiems vieta.

I Tai Vyriausiai Atsižvelgdami Išleidom GRAŽŲ KLAIPĖDOS ALBUMĄ

kuris talpina 10 labai įdomius iš Klaipėdos ypatybes vietų vaizdus. Išspausdinta ant geros popierio ir gan dailiai. Yra tikro kuo gerėti. Koznas albumas yra su 10 išplėšiamomis atvirutėmis.

Nei Vienas Lietuvis Neturėtų Likti be Šio Gražaus Albumo!

Kadangi kartu išspausdinta didis egzempliorių skaičius, todėl galima išpūsti labai žemą. Jeigu spausdinti nauja laida, (kas laikinai vos eina kaina būtų visai negirdėta. Bet ir ši skaitlinga laida po kokią laiką nebus gausama. Tat rodo, kad albumas pas lietuvius rado ir randa didį priėmimą.

Delto amerikiečiai! DAR SIANDIEN rašykite į mus užsisakydami albumą! O ne tik sau, bet ir draugams bei pažįstamiems, o mes prisigimim knu skubriausiai. Siūnčiama nemazai 2 egz. KAINA: 2 egz. tikrai 1 dol. Erie 20 egz. dovanojam 2 albumu. Toliau partuodantįjį, pirkdami nemazai 250 egz., gausa 40 nuok. rabato. Prisiuntimo išlaidas pirkėjams nepirvalo mokėti.

Pingus reikia siųst drauge su užsakymu: prie didesnės sumos velytina siųst per joki Lietuvos ar Vokietijos Banką. Tuojau rašykite padėdami šį antraštą:

E. JAKUŽAITIS,

Klaipėda, (Memel) Park str. 2-3 Hofgeb.

Paskalos alijantams Suvienytų Valstijų suteiktos sulyg sutarties turi būt sugrąžintos ne vėliau, kaip birželio 15, 1947.

Barmeno mieste Vokietijoje vienas iš kiekvienų penkių valstybių penkių metų amžiaus negali paeiti, nei pastovėti del nedavalgymo.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC STATES FINANCE CORP.

(INKORPORUOTA MASS. VALSTIJOJE)

KAPITAL STOCK \$1,000,000.00

Ši korporacija likos sutvėrta geresniam aprūpinimui keliaujančių Lietuon Lietuvos reikalų.

PARDUODAM LAIVAKORTES,

SIUNČIAM PINIGUS Į LIETUVĄ.

KURIE MANOT VAŽIUOTI Į LIETUVĄ

Pirkite laivakortes iš laiko, nes sunku gauti vietas ant laivų. Laivai išeis šiomis dienomis sekančiais:

TIESIOG BE PERSĖDIMO IŠ NEW YORK Į HAMBURGĄ.

Rugsėjo 11-25 ir Spalio 23-30

Lietuviam gerai žinomas

Laivas SAXONIA, Spalio 30 į Hamburgą.

Iš New York į Antverpą be persėdimo

Rugsėjo 18-25 ir Spalio 2-9-23.

Iš New York į Rotterdamą be persėdimo

Rugsėjo 14-22 ir Spalio 2-12-19-26.

Laivai į Hamburgą ar Liepoją su persėdimu Anglijoje

Rugsėjo 15-18-21-23-25-30

Spalio 2-7-9-12-16-21-23-28-30.

PASPORTAI JAU YRA GAUNAMI.

Pasportai turi būt išimti ir užvizuoti tų šalių konsulij per kurias prisieis keliauti. Delto yra reikalingas iš anksto turėti pasportus užvizuotus. Mes visiems mūsų pasažieriam gaunam vizus laiku, kad nebūtų su trukdymo pribuvus į New York.

Mes pasitinkam kiekvieną atvykstantį iš toliau ar jis atvažiuotų į Boston ar New York ir aprūpinam jo reikalus pas Custom House, Internal Revenue kolekto-rių ir kitus reikalus.

Laivakortės per vandenį \$100.00. Head Tax \$5.00. Nuvažiavę į Hamburgą, Antverpą ar Rotterdamą lengvai pasieksite Lietuvą. Užsakydami laivakortę prisiųskite \$25. Pasportus mes parūpiname gyvenantiems Bostone ar netoli Bostono. Iš tolimesnių miestų noredami gaut informacijų kreipkitės pas:

BALTIC STATES FINANCE CORP.

361 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Telephone S. B. 1061.

KUR

GERIAU?!

Ar pas svetimtaučius gauti už padėtus pinigus ant padėlio

4 1/2 %

Ir dar reikia išlaikyti pinigus pilnai šešius mėnesius kad gaus pilną nuosimtį.

Ar savo banke gauti už padėtus pinigus ant padėlio

6 %

Ir kur mokama už kiekvieną mėnesį nuo dienos padėjimo.

Tas reiskia kad galite išimti pinigus kada tik norite ir neprazūdydami nuosimčio nei už vieną mėnesį.

Pinigus ant padėlio galima padėti ypatiskai arba per laiškus.

DIREKTORIAI:

Ad. Kalasunas,

Providence, R. I.

D. Peckovičius,

E. Sargus, Mass.

J. Trainavičius,

Brighton, Mass.

A. J. Gotautas,

S. Boston, Mass.

DIREKTORIAI:

S. Kudzma,

Nashua, N. H.

J. Lapėnas,

Norwood, Mass.

J. Kazlauskas,

Haverhill, Mass.

J. Širvydas,

Lowell, Mass.

CENTRALIS

BENDRAS

LIETUVIŲ

BANKAS

Prezidentas

JUOZAPAS

KAVALIAUSKAS

Centras:

32-34 CROSS STREET, BOSTON, MASS.

Skyrius:

366 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Nuga-Tone

PADARA TIRSTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NEVVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikinta Sveikata ir Spėkas; turedamas nealika mintis ir nusipelnė kung; pasibodina smant valstus del padidinta veikimo ir valstus drasinan-čias, bandyt Nuga-Tone ir persitikirk kaip greitai laiku jasi. Koki! Todėl kad jis yra sutelktas į aktyvų kraują, tokiu kaip bloga apėtilas, neguormulavimas viduria, gazi ir spūtimai, užkūrimas skilves, tulžinis, anemija, kankinimai reumatizmo, skausmai galvos, nugaros, stoties, energijos, psichone-jimas nervu ir negalėjimas miegoti, pasina nuo stoka nervų pajėgos, skisto vandeninto kraujo ir neustektinis cirkuliacijos kraujo.

Kolna dale luno ir kolna jo veikime remiase ant nervų pajėgos, kurios didžiausioje vietoje gyvena stovioje vilg, inkas, inkas ir grobus, širdies plakimo, kraujo cirkuliacijos. Nuga-Tone yra labai protingas grūmas nuo nusišpinetų nervų ir abalo sunaikinimo tūne. Koki! Todėl kad jis yra sutelktas į aktyvų kraują, sveikata duodanti sudėtinis vaistas, rekomenduoti ir nurodyti per gamtinius gydytojus. Yra jis ypatinai maistingi! Gelsis ir Pofora-madina del Kraujo ir Nervų.

Nuga-Tone priimoda gyvybe inkas, pastiprin grobus tūne, jog je tuštinas reguliaritai. Atgaivina inkas, išvara laukio nuolatines skausas. Nuga-Tone gausa gaus ir supatima, nėra smirdažio kvapo ir apvilkto lietuvių! Nuga-Tone duos jums stebuklingą sveikatą, glazą proslavimą, tvirtus nervus ir kietą pastiprintą miegą. Nuga-Tone sustipra kraują ir pasveina cirkuliaciją jo, priimoda raudono vėdelio ir blyškumą skausmą Nuga-Tone padara tvirtus, rautus ryms ir sveikatos ir palikimas moteroms. Nuga-Tone netalpin savyj šoki miedam ar daroma neprovė vieta. Sudėti jie yra parantam raudonai. Yra suvilkta cukrus, priimoda skoni ir vartoti galima be jokio neparanankumo. Bandyk juos. Rekomenduoti visiems sau proteliems.

MUSU ABSOLUTUSIA GVARANCIA! Patek Nuga-Tone yra vienas (\$1.00) doleris už butelkute. Kaina butelkute talpina devynias dešimties (90) piliuli, arba vieno mėnesio gydymą. Galite pirkėti šalis butelkute, arba šalis mėnesio gydymą už penkis (\$5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dividentus (20) dienu ir jėgu be jokių užgandimais patenkinti, sugrąžink butelkute ir pinigų, o mes umai sugrąžinsime juos pinigų. Negalite prapildyti vien centu. Mes jusme rikiu. Nuga-Tone yra pardevinijamas visose apšvietose toni padėdimo illygonis ir ta padėi garantija.

PRISIUSK SAVĄ PASTELIAVIMO ANT TŲ KUPONŲ.

National Laboratory, L. 22—537 South Dearborn St., Chicago, Ill.

Cerbiamegi: Iddu šloals š. ir melsiu prisistati man Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.

Gatvė ir numeris.

Miestas.

Valstija.

CUNARD LINE

S. S. SAXONIA

Išplauks

SPALIO 30 DIENĄ, 1920

PLYMOUTH A--

CHERBOURG A--

HAMBURG A

Kreipkitės prie artimiausio Cunard agento.

PLAUKAI!

Neslėp, praradę, plaiskanuo-ta galva, niežulys, šilimas ir kitos odos galvos ligos pasekmė gal prašalima.

VIETINĖS ŽINOS.

TIEMS, KURIE NORI
TAPTI PILIEČIAIS.

Bostono miestas rūpinasi prigelbėti ateiviams, tapti Suv. Valstijų piliečiais. Yra įvairios miesto dalyse įsteigta vakarinių mokyklų, kurias lankantieji prirenjami prie patalpimo piliečiams. Atėjo laikas, kada tos mokyklos atsidarys. Dabar jau galima sužinoti, kur bus mokyklų ir krepinčių į Committee for Americanism, Room 305, City Hall Annex, galima sužinoti, kur tau bus patogiau lankyti vakarinę mokyklą. Lietuviai nepiliečiai, nemanantieji grįžti Lietuvai, bet atididieji mokyklai tapti Suv. Valstijų piliečiais.

SAUGI VIETA MAŽIEMS
SUTAUPINIMAMS.

Bostono Postmasteris, p. Roland M. Baker, sako, kad po uždarymo Securities Exchange Company 27 School St., kurį vedė Charles Ponzi, dideliai pasididinti padėjimai sutalpinti Bostono Paštų skyriuje. Tą ypatingai pažymu Hanover gatvės stotyje, kur nauji depozitoriai atidaro akuntus, ir kur senieji akuntai pažymiai emė augti.

"Taip rodo" — sako p. Baker — "kad Ponzi'io užduoties smagus atvežė į protą daugelį jo kostoneirų, kurie antgalo suprato, kad įdėdant pinigų svarbiausias dalykas yra jų saugumas, uždirbti gi palukiai yra atraičiai klausimui. Suvenytų Valstijų Valdžia yra apsiėmusi išmokyti visus įdėjimus į "Postal Saving System", įdėjimai gali būti išimami aie laiką be pirmosios pranešimo ir palukai yra mokami už įdėjimus. Alei suma iki \$2,500 gali būti įdėta. Gal bus akvija jums dažninti, jog trumpiau kaip į savaitę šis ofisas priėmė suvirš \$200,000 ir man sako, kad panašus veikimas apsiėmė ir kitose apieilinkuose miestuose, kur Ponzi veikė. Visi Pašto ofisai ir skyriai priima įdėjimus. Smažu žinoti, kad ten jų pinigai yra pervedami Suv. Valstijų Valdžiai, kas reiškia, kad jie yra saugūs, ir kad jie yra patraukiami daug žmonių, kurie sunkiai dirba, kol ką sutalpina. Praeiviai ir visoki skymeriai, žadanti milžiniškus palukius, aš manau, čia daugiau neris pasisiekimo šioje apieilinkoje. Juos reiktų visai prašalinti.

PRAKALBOS.

Nedėlio rugšėjo 12 d. bažnytinė salė L. Mašinių ir Mechanikų Bendrovė bažnytinė salė turėjo prakalbą. Kalbėjo Gudas, Kupstis ir Gotantus. Žmonijai buvo arti 200. Bendrovė gavo apie pusztuzinį šerininukų. Prakalbų vedėju buvo Komichovs.

Toji Bendrovė yra įsteigusi dirbtuvę po num. 687 E. 5th St. tarp N ir M. gatvių. Dabar joje panedėlio, seredoms ir pėtnyčios vakarais bus mokinama įvairių amatų. Norintieji amato pramokti gali kreiptis. Bendrovė yra pasituntus Anicetą Baužinską Lietuvon apžiūrėti veikimo vietą tenai.

PIKNIKAS
NUSISEKĖ.

Bažnytinio choro piknikas ant Martino farmos perėitą nedėlią gerai nusisekė. Diena buvo gera piknikui. Po pietų buvo atvykęs ir gerb. klebonas kun. Urbonavičius.

PRANESIMAS.

Piln. Blaivininukų 49 kp. paėmė mokintis teatrą "Pirmi Žingsniai."

D. M.

CAMBRIDGE, MASS.

LDS. 8 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks utarninke 14 d. rugš. bažnytinė salė. Kvietime visus narius būtinai ateiti, nes turime svarbių reikalų.

GERA VASARA
PIKNIKAMS.

Siemet vasara piknikams buvo labai gera. Šventadieniai vis buvo giedri. Per visą vasarą tik Sus-mo L. R. K. kuopos piknikas del nepagados tuėjo būti salėje.

UŽBAIGIMO VAKARAS.

Per septynias savaites vasaros laiko veikė South Bostono Lietuvių Vasarinė Mokykla. Vaikų lankė 350. Nors laikas buvo gan trumpas, bet tą laiką lankantieji pramokė lietuviškai rašyti ir skaityti. Visos mokyklos, nežinant kokių visų nebūtų, gametų surengia viešą vakarėlį žmonių parodytį ką jie gero išmokė no per visą tą laiką. Ir mūsų lietuvių mokykla nepasiliko, bet surengė du vakarų.

Darbo Dienoje 6 rugsėjo 7-30 vakare šv. Petro bažn. svetainėje buvo antras vakaras. Programą atliko patys mokiniai:

4-tas skyrius, teatras "Ištirsime Paskiaun"

3-čio skyriaus, deklamacija, J. Babinskaitė. Prakalba St. Kneiz. Kazokų šokį atliko Al. Aksiniutei. Teatras, "Vienok Vyras Būsiu", Motina, O. Gaidžiūtė; sūnus, Ant. Baliutavičiūtė. Prakalba J. Sliko; deklamacija E. Čekanauskaitė; Teatras "Antanukas Našlaitis", Deklamacija B. Beleskiūtė ir O. Mačiulionitė; Šokis (duetas) J. Paliuskiūtė, Al. Starkevičiūtė.

2-to skyriaus prakalba F. Norbuto.

1-mo skyriaus drilius, kurių atliko šešios mergaitės.

Po programos buvo dalinamos dovanos. 4-tas skyrius: Babinskaitė M., Duobutis Magd., Babinskaitė Jul., Zinevičiūtė Al., Savelionitė Al. Kazlauskaitė J. Pagirimo vertė: Jankauskiūtė Magd., Kiburiūtė D., Lukosevičiūtė Br., Jarošiūtė Biruta, Jarošiūtė Ald.

3-čias skyrius: Babinskaitė J., Gaidžiūtė O., Jakubavičiūtė Pet., Januškevičiūtė O., Balutavičiūtė Ant. Vervečiūtė O.

3-čias skyrius B: Barasevičiūtė Br., Jaroša J., Tamošiūniūtė V., Taskevičiūtė J., Bilinskiūtė C., Čekanauskaitė A.

2-ras skyrius A: Grigaliūniūtė O., Beleskiūtė Bron., Starkevičiūtė Al., Marcelionis P., Gričiūnas Adol., Jakunskis Br.

2-ras skyrius B: Butvitis Stan., Žuramskiūtė Adel., Šarkunas V., Čekanauskaitė O., Kartavičiūtė Magd., Motiejūnas P.

2-ras skyrius C: Nevera Alb., Kalauskaitė M., Pavėčiūtė J., Palaimiūtė Al., Brasiūtė M., Mačiulionitė O.

1-mas skyrius: Gaputis Ant., Žardeikiūtė J., Kasparavičiūtė Ag., Mičgavičiūtė Magd., Januškevičiūtė Anel., Kybartas J.

Lai šis paskutinis vakarėlis mūsų visų širdise palieka gerą atmintį.

Rep.

TAUTOS FONDO 11-to SKY-
RIAUS AUKOUTOJAMS
PALIUDIJIMAI.

Kurių vardai čia pažymėti, malonėkite ateiti į "Darbininką" atsiimti savo paliudijimą subatos, panedėlio ar ketvergo vakarais.

Kurie esate aukavę, bet paliudijimų dar negavote, o šiame sąrašame vardai nepaminti, tai teiktės tals pačiais vakarais paduoti savo vardą ir kiek aukavę, o aš stengisius paliudijimus parupinti.

M. Gudaitė, R. Račinskis, M. Diedunienė, A. Zaneskis, K. Sli-

konis, M. Baradanskaitė, J. Lanionis, J. Tamarenis, P. Siugzdžiūtė, P. Kavaliauskaitė, A. Salkevičius, E. Tisulaitė, O. Linbikaitė, U. Keislauskas, E. Dekniūtė, S. Sabaliauskas, S. J. Blai-vikiškė, J. Vasiška, M. Knistautas, P. Metekaitė, J. Grubauskas, K. Betkevičius, E. Grubauskas, J. Morkevičius, J. Gusevičiūtė, J. Paitas, S. Andriukenis, Vedeikis, J. Skipinskas, U. Kairis, J. Vedeikis, J. Alesevičius, A. Navickaitė, K. Šilinskas, J. Kapravičius, J. Ketulianskis, Dziedelionis, J. Stekenis, P. Kavalenis, A. Sinkevičiūtė, A. Petronėlė, G. Dzervis, U. Lutkevičius, J. Kanėvičius, A. Šilalis, M. Budvitiene, M. Raulušonis, J. Lipskas, D. Januskevičienė, K. Malinukas, T. Petrauskaitė, U. Papaliansytė, A. Radzaukas, M. Janukevičienė, A. Petronaitė, L. Šarkunienė, A. Mazoliūtė, C. Adomaitis, J. Kavaliūnas, A. Aleksiūnas, U. Gilbočiūtė, R. Visieskienė, P. Matiejūnaitė, K. Marinkenis, A. Pavidis, P. Ragenskis.

Rašt. D. Antanavičius.

CAMBRIDGE, MASS.

Mass-mittings.

Panėdėlį rugšėjo 6 d. bažnytinė salė buvo vietos lietuvių mass-mittings išnešti rezoliucijas prieš lenkus. Žmonių buvo tiek, kad netilpo svetainėje. Kalbėjo vietos kleb. kun. Pr. Juskauskas. Kalbėjo apie pusantros valandos. Pagalios vienu balsu išnešta rezoliucija prieš lenkus briovimasi Lietuvon. Kartu buvo priimta rezoliucija, prašanti Amerikos valdžios pripažinti nepriklausimą Lietuvai. Lietuvos našlaičiams aukų surinkta \$30.75 ir tuojaus pasiųsta per vyskupą Karevieris.

L. D. S. 1-MOS KUOPOS
PIKNIKAS

NEDĖLIOJE,
19 DIENĄ RUGŠĖJO, 1920
RUGBY PARK
MATTAP, MASS.

Pradžią 1 val. po pietų.

Šis piknikas bus svarbus ir idomus paminėjimui 5 metų sukaktuvį.

Bus įvairi programa: žaishų, daishų ir kitokių margumynų. Tad kviečiame vietos ir apylinkių lietuvius ir lietuvaite ateiti, o užtikrinam, kad būsite užganėdinti.

Rengimo Komisija.

J. BALUKONIS
LIETUVIS ADVOKATAS
902 - 4 Engineers Building
Cleveland, Ohio.
Phones: Main 2063 ir Central 1690
Vakarais ofisas:
6127 St. Clair Ave.
Phone - Rosedale 2046

Rep.

PIRK VAKACIJOMS

Turėdamos fontaninę plunksną, galėsi be vargo susirasyti visus įspūdžius, o net ir laiškus.

Jų kainos: \$2.50, \$3, \$3.50, \$4, \$5 ir angėdian.

Užsakykite šiandien, gausi Lietuvos žemėlapi dykai.

"DARBININKAS"

244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Moore's note book

VIESAS PARDAVIMAS

NEJUDINAMO TURTO.

3 augštų biznio ir gyvenimo blokas po numeriu 277-279 WEST BROADWAY South Boston.

Parduosime augšciausiam siulytojui.

Pardavimas Atsibus

UTARNINKE, RUGŠĖJO (SEPT.) 14, 1920,

11 val. ryte

Viršminėtojo vietoj.

\$500.00 bus reikalaujama kaip padėlių, likusių įmokėti 10 dienų.

F. E. DAYTON

Savininkas dabartinio morkagidžiaus

541 Tremont Bldg., Boston, Mass.

LIETUVIŲ PREKYBOS
BENDROVE

BANKIERIAI

Teisingai Tarnaujame
Lietuviams.

SIUNČIAME PINIGUS LIETUVON:
doleriais arba auksiniais pagal
dienes kursą.

Parduodame Laivakortes

Išrupiname leidimus amerikiečiams Lietuvon ir iš Lietuvos Amerikon. Tą padarome vietiniams ir kitų miestų lietuviams be atvažiavimo Bostonui.

Persiuočiame amerikiečių dovanas gimnėms Lietuvoje.
Leidžiame mėnraštį "PREKYBA"
Del platesnių paaiškinimų rašykite adresu:

Lithuanian Sales Corp.,
414 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

NAUJOSIOS ANGLIJOS L. D. S.
APSKRIGIO VALDYBOS
ANTRAŠAI.

Pirm. — V. J. Kudirka,
37 Franklin St.,
Norwood, Mass.

Vice-pirm. — M. Žukauskaitė,
1 Girmes St.,
So. Boston, Mass.

Rašt. — A. J. Navickas,
58 Heaton Ave.,
Norwood, Mass.

Iždininkas — M. Abraščinskas,
187 Ames St.,
Montello, Mass.

Kasos Globėjos —
Z. Zukauskaitė,
J. Krivintė,

PERMAINA.

Dr. Hamilton C. Perkins
Laikės ofis: 224 E. gatv.
Persikėlė į:
556 Broadway, South Boston.
VALANDOS:
Tel. S. B. 495-R. 2 iki 4. 7 iki 9

MERGINOMS ATYDA

Ar Tamstos pageldajate išsiuvėjimų Tamstos namuose, ar norite išmokyti išsiuvėjimo darbą ir uždirbti nuo 5 iki 15 dolerių ant dienos dirbant kitiems? Mes Tamstą išmokinsime į vieną valandą visą darbą. Bei 7 metų vaikas g-11 varioti mūsų nepaprastai mašinėlę. Šios instrukcijos su kiekvienu užsakymu delė apdirbtu mo skrybių ir žitams naudingų dalykų. Siųsk užrašą dolerį ir gausi mašinėlę grįžtančia krasa. Veik greitai, viršiję pasiūlyti nesisados garsinami. Universal Dist. Co., Dept. 41, 36 Madison Sq. Station, New York, N. Y.

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

Dr. J. Balukonis

D. L. K. Keistuolio Dr-jos
Valdybos Adresai,
Boston, Mass.

PIRM. — Motiejus Verslaskas,
41 Gates St., So. Boston, Mass.

VICE-PIRM. — M. Žukauskas,
128 Bowen St., So. Boston, Mass.

PROT. RAST. — Juozapas Vinkevičius,
147 W. 6th St., So. Boston, Mass.

FIN. RAST. — Juozas Kavaliauskas,
209 E. Cottage St., Dorchester, Mass.

KASIERIUS — Andrius Zalieckas,
140 W. 6th St., So. Boston, Mass.

MARŠALK. — Antanas Gruodis,
274 C St., So. Boston, Mass.

D. L. K. Keistuolio Dr-ja Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 3-čią valandą po pietų po num. 193 Hanover St., Boston, Mass.

PAIEŠKOJIMAI IR
REIKALAVIMAI.

WATERBURY, CONN.

Ant pardavimo namas.
dviejų aukštų Highland Ave. Tel.
1530-5.

PARSIDUODA

Geroje vietoje barbernė. Išdirbta vieta. Parduodu pigiai. Atsiųskite pas J. A. Z., 314 W. Fourth St., So. Boston.

ATYDAI JAUNŲ GABIŲ
VYRŲ.

Kam dirbti 10 val. į dieną jai gal uždirbti du syk tiek dirbdamas tik tris valandas. Atsiųskite pas mus, o mes išmokinsime kaip tą padaryti.

AM. EAGLE R. MFG. CO.,
454 Broadway, So. Boston, Mass.

RANDASI

Keletas laiškių del fotografu, kuris garsinasi reikalaujamas darbininkai arba partnerio. Lai atsiųskite į "Darbininką" su savo antrašu.

PARSIDUODA

2-ju šeimynų kampinė stuba So. Boston, 2½ augštų gyvenimui su įtaisymais, prieinama kaina. Atsiųskite pas savininką: 364 "E" Street, So. Boston.

ANT RENDOS

5 kambariai su visais įtaisais, ant antro lubų. Renda \$4.00 į savaitę. Galite kreiptis ant vietos: 231 Silver St., So. Boston, Mass.

MUZIKOS MOKYKLA

D. L. K. Vytauto Beno ir Orkestros muzikališkoje mokykloje mokinama ant visokių instrumentų. Kambaris atdarys panedėliais, seredomis ir pėtnyčiomis.

Mokytojas A. GRUBIS,
339 Broadway, So. Boston, Mass.

Jonas Butėnas paleško Antano Norbuto vyru, kurie paeina iš Kauno rėd, Krivickų parapijos, Latvijos kaimo. Gyveno koki laiką Shenandoah, Pa., o dabar nežinau kur. Norbutas Amerikoje turi tėvą, motiną, du brolius—Petra ir Longiną ir sesę Ljudievę. Turu svarbų reikalą apie jos sunų Antaną, kuris dabar esąs Vokietijoje ir už savaitės žada pabūti Amerikon. Jie patys ar kas apie juos žino, lai praneša kognėčiandžia man:

JONAS BUTENAS
242 West Broadway, So. Boston, Mass.

As Kazimieras Bitvinskis paleškau Jonui Zemačio paeina iš Lietuvos Raseinių miesto, Kauno apskrįčio. Jisai yra kriaučius, jelgu kas apie jį žinotų arba jisai pats, malonėkite man pranešti, nes turiu labai svarbių žinių iš Lietuvos.

KAZIMIERAS BITVINSKIS,
88 Pardee St., New Haven, Conn.

Paleškau Juozapinos Gecevičiūtės: paeina iš Vėlsų apskrįčio, Rietavo parapijos, Remeatų kaimo. Ji pirmiausia gyveno Montello, Mass., dabar nežinau kur. Gavau laiška iš Lietuvos nuo Teklės Gecevičienės. Meldžiu pati ar kas kitas apie ją pranešti šiuo adresu:

MARJONA GECEINĖ,
111 So. Mulberry St., Easton, Pa.

Jeikau brolis Benio Kerpio. Teat-atsiųskite pats arba tėras, kas jį žino. Adresas: Jonas Kerpis, 8 p. L. K. Vaidolo p. Nr. 2 bataliono, 2 kuolosevičių komandos. LITHUANIA.

Jeikau dėdės Leopoldo Briedžio-Briedeliūno sunaus Leonio, kilusio iš Pakirėnių kaimo, Smilgių apskrįčio, Pavežio apskr. Amerikoje gyvena apie 25-30 metų. Prieš karą gyveno New York, kur turėjo savo namus ir valsty dirbtuvę. Butų labai malonu, kad dėdė atrašytų. Gavęs jus skubiai atrašysiu ir pranešu daug svarbių naujienų. Taipgi, kas apie jį žino, malonėkite pranešti. Kaimas, Micekėdžius g-ve Nr. 54, 2-oji karo Ligoninė, Utkos cedėdžius, o. Briedeliūni Pranu. LITHUANIA.

Jeikau brolis Benio Kerpio. Teat-atsiųskite pats arba tėras, kas jį žino. Adresas: Jonas Kerpis, 8 p. L. K. Vaidolo p. Nr. 2 bataliono, 2 kuolosevičių komandos. LITHUANIA.

Jeikau dėdės Leopoldo Briedžio-Briedeliūno sunaus Leonio, kilusio iš Pakirėnių kaimo, Smilgių apskrįčio, Pavežio apskr. Amerikoje gyvena apie 25-30 metų. Prieš karą gyveno New York, kur turėjo savo namus ir valsty dirbtuvę. Butų labai malonu, kad dėdė atrašytų. Gavęs jus skubiai atrašysiu ir pranešu daug svarbių naujienų. Taipgi, kas apie jį žino, malonėkite pranešti. Kaimas, Micekėdžius g-ve Nr. 54, 2-oji karo Ligoninė, Utkos cedėdžius, o. Briedeliūni Pranu. LITHUANIA.

Jeikau brolis Benio Kerpio. Teat-atsiųskite pats arba tėras, kas jį žino. Adresas: Jonas Kerpis, 8 p. L. K. Vaidolo p. Nr. 2 bataliono, 2 kuolosevičių komandos. LITHUANIA.

Jeikau dėdės Leopoldo Briedžio-Briedeliūno sunaus Leonio, kilusio iš Pakirėnių kaimo, Smilgių apskrįčio, Pavežio apskr. Amerikoje gyvena apie 25-30 metų. Prieš karą gyveno New York, kur turėjo savo namus ir valsty dirbtuvę. Butų labai malonu, kad dėdė atrašytų. Gavęs jus skubiai atrašysiu ir pranešu daug svarbių naujienų. Taipgi, kas apie jį žino, malonėkite pranešti. Kaimas, Micekėdžius g-ve Nr. 54, 2-oji karo Ligoninė, Utkos cedėdžius, o. Briedeliūni Pranu. LITHUANIA.

Jeikau brolis Benio Kerpio. Teat-atsiųskite pats arba tėras, kas jį žino. Adresas: Jonas Kerpis, 8 p. L. K. Vaidolo p. Nr. 2 bataliono, 2 kuolosevičių komandos. LITHUANIA.

Jeikau dėdės Leopoldo Briedžio-Briedeliūno sunaus Leonio, kilusio iš Pakirėnių kaimo, Smilgių apskrįčio, Pavežio apskr. Amerikoje gyvena apie 25-30 metų. Prieš karą gyveno New York, kur turėjo savo namus ir valsty dirbtuvę. Butų labai malonu, kad dėdė atrašytų. Gavęs jus skubiai atrašysiu ir pranešu daug svarbių naujienų. Taipgi, kas apie jį žino, malonėkite pranešti. Kaimas, Micekėdžius g-ve Nr. 54, 2-oji karo Ligoninė, Utkos cedėdžius, o. Briedeliūni Pranu. LITHUANIA.

Jeikau brolis Benio Kerpio. Teat-atsiųskite pats arba tėras, kas jį žino. Adresas: Jonas Kerpis, 8 p. L. K. Vaidolo p. Nr. 2 bataliono, 2 kuolosevičių komandos. LITHUANIA.

Jeikau dėdės Leopoldo Briedžio-Briedeliūno sunaus Leonio, kilusio iš Pakirėnių kaimo, Smilgių apskrįčio, Pavežio apskr. Amerikoje gyvena apie 25-30 metų. Prieš karą gyveno New York, kur turėjo savo namus ir valsty dirbtuvę. Butų labai malonu, kad dėdė atraš